

pustile v Žepcah, kder smo bili, da tako rečem, živi mrtveci. Vozili smo se vedno med visokimi tu in tam prav strmimi gorami in hribi po ozkih soteskah. Poveljnik, dobrosrčni major Theuerkauf je hotel, da bi še tega večera dosegli tvrđnjava Vranduk; zato smo hiteli, kolikor se je dalo. Ali pozno v noč — ura je šla na deset — primorani smo bili vsled črne, goste teme in vsled upehane konj, ustaviti svojo pot. Prenočili smo v samotnej, belim peskom nasutej dolinici tik deroče hladne Bosne. Noč je bila nenavadno mrzla. Vojaki so se večji del pri širokih kuriščih gredli, le semrtje je kateri sedeč položil utrujeno glavo na kolena in pri ognju zadremal. Jaz sem drevenel na vozu, a sem se kmalu naveličal težavnega kručanja. Mrzilo me je po celem životu, da sem moral iz voza k bližnjemu ognjišču, pri katerem so se obračali tudi drugi tovarši, da si zagrejejo sedaj hrbit sedaj trebuh. Dne 23. avg. je še slabo danilo, ko smo se že odpravili dalje, požiraje samo le teše slane in srkaje vlažno gosto meglo. Črez dve dobri uri neprestanega, naglega hoda mimo Top-siščpolja in Orahovice dospeli smo v sotesko Vranduk. Na desnej in levej strani štrlijo velikanske sive, plešaste skale v gosto, dimasto meglovje, katero se vlačí ondi semo tamo. V podnožju buči črez rtasto, ogromno pečevje hudournna Bosna ter se zaganja ob skalovito obal, da se jek daleko na okrog razlega in da pene v kristalnih živih barvah na vse kraje prše. Med gromečim potokom in nedohodnim gorovjem zvija se ozka cesta, kakor kača belouška med kamenjem. Kdor vidi tukajšnji svet, zadobi še le pravi pojem o soteski. Tukaj ni zavetja, ni rešitve, ni izhoda, kogar napadne dušmanin. Cesta prihaja vedno bolj strma in tesna, čim bolj se bliža Vranduku. Morali smo vsi iz vozov stopiti, a še prazne je težavno vlekla po četvorica konj navkreber. Šlo je kvišku, kakor po strehi. Da si pogledal tje doli v Bosno, skoro se ti je zmotilo v glavi, da bi strmoglavil v strašni prepad, v katerem so ležali ostanki poginjenih mrh, potrpanih vozov, razsutih sodov, raztrganih žakljev in sam ne vem, česa vsega. Živina in ljudje, vse je bilo upehano in zasopibano, ko smo priko-bacali vrh strme višine, na katero je pozidana ali bolje prilepljena črna tvrđnjava: Vranduk. To ime razni razno tolmačijo. Nekteri mislijo, da pomenja: vranje gnezdo — Rabennest. Ali v starih listinah najdeš pisano: Vratnik, in Vranduk je po tem takem slavjansko ime s turško končnico „uk“, ki se rada priveša krajnim imenom p. Latinluk, kraj, kder bivajo latini ali katoličani, čibukluk, polica, na katero se shranjujejo čibuki itd. V nek-j narodnej bosanskej pesmi svetuje oče svojemu sinu, ki se podaja v svate, da si poišče nevesto, naj zjaši on in jegovi spremljevalci konje, kedar dojdejo do hriba Vranduka: Pred tabom jo Vratnika planina — Tri je sahta (ure) sine! uzberdita. — Kad pod Vratnik unidješ planinu, — Dobre vaše odjašite konje. — Pieše hajte, vod' te uz planinu! —

Zidana je bila tvrđjava, da brani in zapira sovražniku pot iz Posavine v notranjo Bosno; zato se je imenovala Vratnik (vrata, Thalsperre). Po miru Budimskem leta 1503. bila je tu meja med avstrijskimi in turškimi deželami. Mnogo preglavic so uzočili te bosanske „Termopile“ uže vitežkemu princu Eugeniju Savojskemu l. 1697; a naposled se mu je vendar obneslo, da je upepelil z bombami drzoviti gradič. Brez dvombe bila bi ta okolica nam hudo osodepolna in pogubljiva, da bi bili turški vstaši imeli boljših vodjev. Tu so pokazali, da nimajo bistroumnih, spretnih oficirjev. Prežali so na sovražnika le ob cesti, češ: skozi to sotesko mora priti: a prišel vendar ni. Da bi kdo po grebenu ali ob rebrih Vranduk obdajajočih hribov blizu priplazil, to kratkovidnim in nepremišljenim turčinom še sanjalo nij. S tem pa so si usekali debelo zausnico po celem licu, da se njim je pred očmi posvetilo. Spreletita njih strah in trepet, ko se zabliška iznad visočin v solnčnem svitu nebrojno število ostrih bajonetov štajerskih polkov Hartung in Belgier, ki sta po dolgem trdapolnem, pretežavnem maršu obkolila ponosno tvrđjavo. Nijeden vstaških mohamedanov nij mislil više na boj; vsa-kteri je pobral svoja šila in kopita in je skrbel, da zgine spred oči nepremagljivej vojski. Vranduk pa je bil v naših pestéh brez vsakega krvipreli-vanja, kar se je marsikterim nepričakovano, neverjetno dozdevalo. Vsaj mi je kat. župnik v turškem Brodu, vsaj so mi drugi vrli poznatelji bosanskih krajev prorokovali, da nam bode pri Vranduku Bosna tekla rudeča, ter nam po svojem teku kazala pot, po katerem še zamoremo srečno pete odnesti. Kaj dobro, da so proroki nesreče postali laži proroki! (Dalje prih.)

Smešničar 18. Gosp. kaplan vprašajo nčenca: povej mi, Jožek, koliko časa so ostali naši prvi starši v paradizu? Jožek odgovori: dokler niso jabelke dozorele! Blaž Tominc.

Razne stvari.

(Od sv. Petra pod sv. gorami) se nam piše, da so ondi cesarjevo srebrno poroko slavili z godbo, kresi, zvonjenjem, streljanjem in službo božjo pri natlačenej cerkvi. Največja hvala gre vrlemu g. županu!

(V Laporjem pri Slov. Bistrici) so svečano obhajali srebrno poroko cesarjevo posebno tudi s tem, da so šolarjem po slovesnej sv. meši napravili v prijaznem logu lepo veselico in otročiče obilo pogostili. Župnik č. g. J. Pečnik so se tukaj skazali dobrotljiv prijatelj drobne šolske mladine. Bog plati!

(Pravda Elšnik-Habjaničeva) je dokončana; v Celju je bil g. Habjanič, ravnatelj deklške šole v Mariboru, obsojen na platež 15 fl. ker se je z ravnateljem g. dr. Elšnikom zavrals.

(*Rudnino mangan*) kopati je začel dunajski trgovec Franc Heim na nekem prostoru blizu Vranskega.

(*Ponarejeni bankovci*) potepljejo se v Trbovljah.

(*Laški okrajni zastop*) gori za šletno zahanjanje v šolo, ker je zavrgel pridružiti se prošnji, katero je okrajni zastop Feldbaški poslal državnemu zboru.

(*V Gradcu*) je 64letni Jožef Ferba svojo staro ženo zaklal potem pa sam sebe z mišnico zastrupil!

(*Iz Gradca*) smo prošeni objaviti, da uradništvo zavarovalnice Riunione adriatica di sicurtà obhaja 1. maja 25letno službovanje izvrstnega generalnega zastopnika ove družbe v Gradcu, namreč g. Ribarda Blumenthala, viteza reda sv. Grgorija!

(† *Umrli*) je č. g. Franjo Ozmec, župnik pri Devici Mariji v Wurmbergu še le 39 let star!

(*Konzistorijalna svetovalca*) lavantinska postala sta zavolj zaslug za našo škofijo preč. g. kanonik Matija Robič in č. g. dr. Matija Muršec.

(*Kanonik graškega kapitela*) postal č. g. dr. Jakob Misija, naš slovenski rojak, rojen pri sv. Križu na Murskem polji.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji*). Č. g. Janez Einsiedler je postal župnik v Dramljab, č. g. Jožef Tombah, župnik pri sv. Vidu; č. g. Juri Vtičar, provizor v Zibiki, č. g. Jožef Črnko, provizor v Wurmbergu, č. g. Štefan Mohorko ostane kot kaplan v Dramljab.

(*Dijaškemu semenišču*) je č. g. Jožef Jurčič daroval 5 srebrnih trdnjakov.

(*Dražbe*) 2. maja Jakob Krepek 7700 fl., Neža Ivavčič 1700 fl. Franc Brlič 805 fl. 3. maja Lovro Kostevšek 2020 fl., Matija Vraz 2817 fl., Fr. Rokavec 7864 fl., 'Gottfried Hudej 14.460 fl., Anton Soršak, Jakob Sitar 2165 fl. 5. maja Martin Stormberger v Slatini 500 fl. 6. maja Ig. Petrič v Leškovecu 5000 fl. Katra Klajdarič v Dolanah 2000 fl. 8. maja Jan. Busbah v Ptuj, Fr. Herzmann v Celju 23.000 fl. 9. maja Jernej Adam 420 fl. Luka Friez 2630 fl. Matej Pepenko 816 fl. Franc Čokel 3170 fl. Urša Jermovšek 210 fl.

Loterijske številke:

V Gradcu 26. aprila 1879; 21, 62, 29, 37, 11.
Na Dunaju " " 52, 16, 61, 90, 27.

Prihodnje srečkanje: 10. maja 1879.

Priporočba.

FERDINAND DIETINGER,

urar v MARIBORU,

v gosposkej ulici nasproti Pichs-ovej kavarni priporočuje svojo zalogo samih izvrstnih ur.

Tudi sprejema vsakovrstne ure v zvesto popravo po najnižjej ceni.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica	Rž	Jedman	Oves	Tursica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	6 30	4 30	4 10	2 50	3 90	4 20	4 30
Ptuj	5 80	3 80	3 80	3 —	3 80	3 70	3 90
Varaždin	5 30	3 30	3 10	2 20	3 50	3 40	3 30
Dunaj	9 55	6 68	8 80	6 32	5 35	6 85	—
Pešt	8 55	5 45	6 50	5 47	4 45	4 65	5 —

Priporočba.

Biljarde prireja, nje z novo prevleko prepenja in sploh vsa popravila v to stroko pripadajoča po najnižjem plačilu izvršuje

ANTON HALLEKER, mlajši

v Mariboru, v gosposkej ulici štev. 26.

v gosp. Tauchmanovej hiši prvem nadstropju.

Isti oskrbi tudi politiranje mizarskega pohištva ali v svojem stanovanjem ali tudi v hišah naročnikov — vse proti najnižjemu plačilu.

M l i n

na 2 kamna na dobri vodi s hišo, kravjim in svinjskim blevom, vse v dobrem stanu; zraven je travnik, pašnik in njiva, vse meri 1 oral in 900 □ sežnjev. Nahaja se 1/4 ure niže od Ptuja v Vrestjem (prej v Budini). Cena je 1600 fl. Tretji del se ima položiti, ostalo po ugodnih obrokkih. Več pové

Jakob Vermež,

gostilničar v Budini niže PTUJA.

Barve za oljnate firneže

jako fino zribane, oljnate firneže, laneno olje, trpentinovec, lake železne, kopalove, damarjeve; vsakovrstne suhe barve, bronzo, zlato v listkih, srebro, čopiče, sploh vse, kar potrebuje lakirar, malar hiš itd. Robo prodavam na veliko pa tudi na drobno po jako znižanej ceni.

H. BILLERBEK.

Štacuna in zaloga:

v Mariboru, v gosposkej ulici „pri psovi“.

Cenilnike dopoljšam franko in zapstoj, zunanja naročila izvršujem proti poštnemu povzetju vestno in točno.

2-6